Nowogródek, dnia 5 marca 1931 r.

NOWOGRÓDZKI

DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 8.

TREŚĆ:

47.

OGŁOSZENIE

wydziału hipotecznego Sądu Okręgowego w Nowogródku

z dnia 10 lutego 1931 r.

o przekazaniu do dyspozycji sądu wynagrodzenia za przejęty na rzecz Skarbu Państwa maj. Moszewicze w powiecie nowogródzkim.

Wydział cywilny sądu okręgowego w Nowogródku, na mocy art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. o uregulowaniu ciężarów i wierzytelności, ciążących na przymusowo wykupionych nieruchomościach ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 3, poz. 28) obwieszcza, co następuje:

nowogródzki okręgowy urząd ziemski w Grodnie, pismem z dnia 18 listopada 1930 roku Nr. 13776|R przekazał do państwowego banku rolnego do dyspozycji sądu okręgowego w Nowogródku tytułem 2 rat wynagrodzenia za przejęty od Jana Balińskiego-Jundziłła na rzecz Skarbu Państwa maj „Moszewicze", pow. nowogródzkiego następujące sumy:

1) w gotowiźnie—9.123 zł. 33 gr.

2) w skrypcie dłużnym Skarbu Państwa — 33.203 zł. 18 gr.

3) w obligacjach 5% pań. renty ziemskiej serja I — 25.600 zł.

Na podstawie p. 3 art. 10 powołanego rozporządzenia, wierzyciele, szukający zaspokojenia z wynagrodzenia roszczeń, w hipotece nie ujawnionych, winni zgłosić je najpóźniej w terminie, wyznaczonym do rozdziału względnie audjencji — pod tym rygorem, że w razie niezgłoszenia rozdział wynagrodzenia nastąpi wedle stanu ujawnionego w hipotece z pominięciem innych ich roszczeń, a roszczenia, oparte na prawie publicznem, stracą uprzywilejowane pierwszeństwo i znaleźć będą mogły zaspokojenie tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli publicznych.

48

OBWIESZCZENIE

SĄDU OKRĘGOWEGO W GRODNIE

z dnia 26 września 1930 r.

o złożeniu do depozytu sądowego należności za przejętą na własność Państwa nieruchomość ziemską Władysin.

Sąd Okręgowy w Grodnie w myśl decyzji swej zapadłej w dniu 30.VIII 1930 r. w sprawie złożenia przez nowogródzki okręgowy urząd ziemski do depozytu sądu okręgowego w Grodnie należności za przejętą na własność Państwa nieruchomość ziemską Władysin Michała Buttowt-An-

nrzejkowicza, na mocy art. 10 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1927 r. obwieszcza, że przez nowogródzki okręgowy urząd ziemski 1) został złożony do depozytu sądu tutejszego dla wypłacenia komu należy skrypt dłużny Skarbu Państwa na sumę 31450 zł. 98 gr. i 2) zostały oddane do dyspozycji tegoż sądu w ramach art. 12 cz. 2 rozp. Prezyd. Rzplitej z dnia 28 XII. 1927 r. znajdujące się w depozycie na rzecz byłego współwłaściciela majątku „Władysin" Michała Buttowt-Andrzejkowicza w państwowym banku rolnym oddziale głównym w Warszawie obligacje 5% państwowej renty ziemskiej na sumę nominalną złotych w złocie 33600 wraz z kuponami płatnemi, poczynając od dnia 1.VI 1930 r., że wymieniona suma stanowi 75% wynagrodzenia za majątek „Władysin", że podział wymienionych papierów wartościowych nastąpi po upływie 4 tygodni od dnia ogłoszenia w dzienniku urzędowym województwa nowogródzkiego niniejszego obwieszczenia, że wierzyciele szukający zaspokojenia z wynagrodzenia roszczeń w hipotece nieujawnionych, winni zgłosić je w wymienionym wyżej terminie pod rygorem. że w razie niezgłoszenia rozdział wynagrodzenia nastąpi według stanu, ujawnionego w hipotece, z pominięciem innych roszczeń, a roszczenia oparte na prawie publicznem, stracą uprzywilejowane pierwszeństwo i znaleźć będą mogły zaspokojenie tylko z reszty wynagrodzenia, jaka pozostanie po zaspokojeniu wierzycieli hipotecznych. (spr. Z. Nr. 13230). Grodno, dnia 26 września 1930 r. Wiceprezes (—) nieczytelny. Sekretarz (—) nieczytelny.

49

STATUT
komunalnej kasy oszczędności
pow. szczuczyńskiego w Szczuczynie

I. ORGANIZACJA KASY

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel Kasy.

§ 1.

„Komunalna Kasa Oszczędności" powiatu szczuczyńskiego w Szczuczynie zorganizowaną jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Szczuczynie, przez szczuczyński powiatowy związek komunalny.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę kasy, a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej kasy.

Terytorjalny zakres działania kasy powyższej stanowi obszar powiatu szczuczyńskiego.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu szczuczyńskiego w Szczuczynie posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. Nr. 38, poz. 330).

Kasie tej służy prawo otwierania zbiornic. oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały sejmiku powiatowego, za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem komunalnej kasy oszczędności powiatu szczuczyńskiego w Szczuczynie jest ułatwiać gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie, uprzystępniać ludności tani kredyt, współdziałać w dostarczaniu kredytu komunalnego i upowszechnieniu obrotu bezgotówkowego. Dla tych celów kasa prowadzi operacje finansowe, do których ją niniejszy statut upoważnia

§ 4.

Szczuczyński powiatowy związek komunalny jako związek poręczający kasę, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania kasy.

Związek poręczający przyznał tejże kasie:

a) tytułem bezzwrotnej dotacji: 1) na kapitał zakładowy 5.000 złotych (pięć tysięcy zł.), na zorganizowanie i uruchomienie kasy 5 000 zł. (pięć tysięcy złotych) i

b) zapomogę zwrotną do dnia 31 marca 1931 r. na kapitał obrotowy 15.000 zł. (piętnaście tysięcy złotych).

Ponadto związek poręczający może przyznawać kasie zasiłki zwrotne na ustalonych w porozumieniu z radą kasy warunkach.

§ 5

Organami kasy są:

rada kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach kasy.

Zarząd kasy, jako organ wykonawczy

Członków rady kasy wybiera się na posiedzeniu sejmiku powiatowego, na którem rozpatrywane będzie roczne sprawozdanie kasy; członków zarządu na pierwszem posiedzeniu rady, które się odbędzie po powyższym posiedzeniu sejmiku powiatowego. Nie dotyczy to wypadków, w których wśród roku ubędzie któryś z członków władz kasy. Wybrany na miejsce takiego członka następca pełni swój urząd do końca kadencji swego poprzednika.

§ 6.

Rada kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z 9 członków. Członkami rady kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich i miejskich na obszarze Państwa. Członków rady kasy wybiera na lat trzy sejmik powiatowy.

Conajmniej połowa członków musi być wybranych z grona sejmiku powiatowego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Z pośród swych członków wybranych z grona sejmiku powiatowego wybiera rada kasy bezwzglę-

dną większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Ustępujący członkowie rady mogą być ponownie wybrani. Zmiana składu lub kadencji sejmiku powiatowego powoduje równocześnie utratę mandatów u członków rady, wybranych z grona sejmiku, oraz sprowadza konieczność wyboru nowych członków w miejsce ustępujących.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd kasy stanowi kolegjum złożone z trzech członków, powołanych przez radę kasy większością głosów (§ 12 statutu niniejszego) na okres trzech lat. Przewodniczący zarządu wybierany jest z grona tegoż zarządu przez radę kasy równocześnie z powołaniem innych członków zarządu na ten sam okres czasu jak i inni członkowie zarządu i jest naczelnikiem zarządu kasy. Równocześnie z wyborem przewodniczącego zarządu następuje w ten sam sposób wybór jego zastępcy przewodniczącym względnie członkiem zarządu może być wybrany płatny dyrektor kasy.

Ustępujący przewodniczący i członkowie zarządu mogą być ponownie wybrani.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem rady i zarządu kasy. W miejsce członka rady kasy który przyjął wybór do zarządu kasy wybiera sejmik powiatowy inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego) na członka rady a w miejsce członka zarządu kasy, który przyjął mandat członka rady kasy wybiera rada kasy innego członka zarządu.

Członkowie rady i zarządu nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika, nie mogą również być poręczycielami do kasy bez specjalnej uchwały rady kasy.

§ 9.

Rada kasy wyraża swoją wolę w formie uchwał. Uchwałom rady kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj, oraz czynności zarządu kasy;

b) wybór i odwołanie zarządu kasy;

c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) kasy, oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;

d) zbywanie i obciążanie majątku kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj.

e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzenie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych kasy;

f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach kasy, a w szczególności w sprawach otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic, jak również organizowania zakładów zastawnych (lombardów);

g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku kasy, oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

h) ustalanie preliminarzy kasy, oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nieprzewidziane. Uchwały w tej sprawie podlegają zatwierdzeniu wydziału powiatowego;

i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań zarządu kasy, rocznych zamknięć rachunkowych, tudzież bilansów kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);

j) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów kasy;

k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;

l) ustalanie na wniosek zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże, oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej, jak w stosunku do dłużników kasy, tak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia zarządu do czynienia w poszczególnych wypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;

ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) kasy, obowiązujących również klijentelę kasy co do sposobu załatwiania spraw.

m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy kasy, oraz dokumentów, mocą których kasa zaciąga zobowiązanie wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem kasy, jako też udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów prawa do zastępowania kasy nazewnątrz w ich zakresie działania, tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy, oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów kasy;

o) ustanawianie wynagrodzenia stale w kasie zatrudnionych członków zarządu kasy, oraz ewentualne przyznawanie renumeracji dla członków zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) kasy za prace ponad obowiązkowe. Uchwały w tej sprawie podlegają zatwierdzeniu wydziału powiatowego;

p) ustanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej) dla pracowników (funkcjonarjuszów) kasy oraz ustalenie statutu emerytalnego dla tychże;

r) ustanowianie przepisów dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;

s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach kasy;

t) wystąpienie do sejmiku powiatowego z wnioskiem o ewentualną likwidację kasy;

u) ustalanie projektów zmian statutowych;

w) określenie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy zarząd kasy upoważniony jest wykonać za radę kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

y) decydowanie o przyjmowaniu wkładów na specjalnych warunkach i ustalanie tych warunków;

z) ustalanie stawek prowizyjnych od operacji Kasy.

§ 10.

Posiedzenie rady kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca, w miarę potrzeby, conajmniej jednak cztery razy na rok. rada kasy musi być nadto zwołana na żądanie wydziału powiatowego, władzy nadzorczej, zarządu kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej trzech członków Rady Kasy z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie rady kasy poza przypadkami nagłymi nastąpić powinno conajmniej na siedem dni przed terminem posiedzenia, za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad, lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia na posiedzeniu poprzednim.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokularnie.

Przewodniczący rady otwiera i zamyka posiedzenie rady, oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie rady kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia rady kasy.

Członek. który bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejnych lub sześć choćby nie kolejnych posiedzeń rady kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały sejmiku powiatowego na wniosek rady kasy.

Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania. Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym członkowie rady kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach, oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z tymi samymi skutkami, co członkowie sejmiku powiatowego.

Członkowie rady kasy spawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniu podług zasad ustalonych uchwałą rady kasy.

§ 12.

Rada kasy zdolną jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej niż połowa statutowej liczby członków rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki:

b) wniosków o otwarcie na terytorjum Związku poręczającego oddziałów i zbiornic. jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji kasy, oraz w wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk

d) wyboru zarządu i komisyj kasy;

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów kasy, oraz przyznawanie renumeracyj członkom zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy kasy;

g) określania przypadków i warunków, kiedy zarząd kasy upoważniony jest wykonać za Radę kasy prawo stanowienia w sprawach kasy;

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków rada kasy może powziąć uchwałę, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej 2/3 członków rady. O ile na 2 kolejno zwoływanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków rady, naczelnik zarządu kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponowego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków rady.

§ 13.

Uchwały rady kasy zapadają większością głosów członków biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego; w razie równości głosów przy wyborach, rosztrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego. Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch członków obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych, głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek rady kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli rada kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę kady rasy zastąpi uchwała wydziału powiatowego. członkowie zarządu kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach rady kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) kasy mogą być powoływani na posiedzenia rady kasy, celem udzielania potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada kasa może do poszczególnych spraw wybrać komisję czy to ze swego grona czy zapraszając do nich osoby postronne (rzeczoznawców).

Na posiedzeniach tych Komisyj przewodniczy przewodniczący rady lub jego zastępca

W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczacego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia rady kasy spisuje się protokół. Do protokułu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków rady, członków zarządu kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw", oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków rady, którzy nie usprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu rady kasy odczytany i przyjęty oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół oraz conajmniej przez jednego członka Rady.

§ 17.

Do zakresu działania zarządu kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez radę kasy;

b) kierownictwo administracją kasy, oraz nadzór nad administracją, jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych, (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów kasy, przedstawianie radzie kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań kasy.

d) postanawianie o nabywaniu na licytacji nieruchomości obciążonych pożyczką kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) kasy, oraz nad prowadzeniem rachunkowości kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jako też o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) kasy na ustalone przez radę kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowicie nie jest zastrzeżone radzie, jako też przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach kasy, z upoważnienia rady kasy w przypadkach i warunkach określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności kasy;

i) wyznaczenie dni i godzin przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla zarządu, pracowników i kasy;

j) przygotowywanie wniosków na posiedzenia rady kasy i wykonywanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem radzie kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Członkowie zarządu kasy obowiązani są dochowywać tajemnicy co do prowadzenia interesów stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków zarządu, sposobu obradowania stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń, mają odpowiednie stosowanie odnośne przepisy §§ od 10 do 16 statutu niniejszego.

Powołanie naczelnika i członków zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony wydziału powiatowego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności kasy sprawuje przewodniczący zarządu kasy, względnie jego zastępca. Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszów) kasy.

Przewodniczącemu zarządu kasy służy do dni 3 prawo sprzeciwu co do uchwał rady kasy i prawo wstrzymania wykonania postanowień zarządu w wypadkach następujących:

a) jeżeli uchwała sprzeciwia się postanowieniom statutu,

b) jeżeli uchwała lub postanowienia zagraża interesom Kasy.

Od postanowień zarządu odwołuje się przewodniczący zarządu do rady kasy, od uchwał rady do wydziału powiatowego (§ II Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 marca 1927 r. o komunalnach kasach oszczędności Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Przewodniczący zarządu zastępuje kasę nazewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencje i dopisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma kasy oraz dokumenty, mocą których kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem kasy, muszą być podpisane przez przewodniczącego zarządu względnie jego zastępcę i przez członka zarządu względnie członka rady upoważnionego do tego przez radę kasy i opatrzone pieczęcią kasy.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) kasy nie mogą być członkami rady kasy, ani komisji rewizyjnej kasy. Nie mogą wchodzić oni w stosunek osobistego dłużnika do kasy, ani też poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe, wydane przez radę kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad kasą za pośrednictwem komisji rewizyjnej. komisja rewizyjna składa się z przewodniczącego i dwuch członków, których wybiera i odwołuje sejmik powiatowy.

Przewodniczącym komisji rewizyjnej jest każdorazowo przewodniczący wydziału powiatowego, zastępcą jego członek tegoż wydziału powiatowego, delegowany jego uchwałą.

W skład komisji rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie rady ani zarządu kasy, ani też pracownicy, natomiast mogą być do tej komisji powoływane, natomiast nie wchodzące w skład organów lub personelu pracowników Kasy, osoby z pośród lub z poza grona sejmiku powiatowego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie komisji rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika ani też poręczyciela do kasy bez specjalnej uchwały sejmiku powiatowego.

Przepisy ustępu 3 § 8 odpowiednio obowiązują również członków komisji rewizyjnej.

Uchwały komisji rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby członków. Do ważności zaś uchwały niezbedna jest obecność większości członków komisji. uchwały te winny być protokułowane, protokół podpisuje przewodniczący i wszyscy obecni członkowie komisji.

Do członków komisji rewizjnej, do obrad i posiedzień tej komisji, mają odpowiednie zastosowanie przepisy §. § 10, 11, 14 ust. 1, 2 i 4 i § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem komisji rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności kasy zamknięcia rachunków kasy, złożonego związkowi poręczającemu, przez radę kasy a nadto sprawdzanie stanu kasy przynajmniej jeden raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizji określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez sejmik powiatowy

Komisja rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje kasy oraz wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów). W celu wykonywania powyższych czynności wolno komisji rewizyjnej żądać od rady i zarządu kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czyności składa komisja rewizyjna sprawozdanie sejmikowi powiatowemu, przesyłając jednocześnie odpisy wydziałowi powiatowemu przy dołączeniu odpisów dla rady i zarządu kasy.

§ 23.

Ogłoszenia kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów, jako też w lokalu urzędowym jej związku poręczającego, a nadto w prasie miejscowej.

II. MAJĄTEK I FUNDUSZE KASY.

§ 24.

Majątek kasy jest oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, które jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze należące do majątku kasy lub jej powierzone nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać względnie zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentualnych strat kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków kasy, mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej, jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej. Przy ustaleniu powyższego stosunku 5% względnie 10% nie bierze się w rachubę dotacji związku poręczającego, choćby były włączone do kapitału zasobowego.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych wypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały rady kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowany może być tylko w sposób przewidziany w § 46 punktach 1-4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje rada kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna kasa posiadać, wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy, na pokrycie ewentualnych strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach kasy.

Fundusz wyrónawczy tworzy się i uzupełnia wyłącznie z wykazanych księgami przy zamknięciu rocznem zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności, fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest kasa tworzyć również inne fundusze specjalne. Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do tych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym kasy jest rok kalendarzowy. Rachunkowość swoją prowadzi kasa według systemu księgowości podwójnej.

Kapitał zakładowy, fundusz zasobowy i fundusz wyrównawczy należy wykazywać w bilansie oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów kasy nad czynnościami i rachunkowością kasy, określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez radę kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy poupływie roku obrachunkowego zarząd kasy powinien złożyć radzie kasy sprawozdanie z działalności kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów kasy. Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięciem rachunków należy po przyjęciu ich przez radę kasy, przesłać najpóźniej do trzech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego wydziałowi powiatowemu celem powzięcia co do nich uchwały przez Sejmik Powiatowy.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej, inne objekty należy wykazywać w wartości nieprzekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty. Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe, powinny być przekładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez sejmik powiatowy oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 Statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5 ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków, względnie roku zamknięcia rachunku i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu uskutecznionego na książeczce.

III. OPERACJE KASY

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszem.

Firma i sam zakład kasy, jako też firma (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj kasy, ani też żadnych tranzakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe, na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w kasie wiorzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady od osób fizycznych i prawnych nie tylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty jednego złotego.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową—ustala rada kasy (§ 9 ust. 2. p. I Statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmowac wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy zgłaszana przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

b) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego;

c) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania kasy;

d) gdy kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego.

Może również kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych, jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie ustaloną przez radę kasy kwotę

najwyższą, natenczas nie może być on zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się Nr. otworzonego w kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentualnych zastrzeżeniach a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę także nazwisko i imię tej osoby. Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładek oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma wpłacona na książeczkę jest w stosunku do kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej, stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) także przez podpis członka zarządu lub osoby upoważnionej do podpisu.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem kasa niema obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w kasie. O ile chodzi o książeczki wystawiane na imiennie oznaczoną osobę, bez zastrzeżeń co do osób uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

Rada kasy może ustalić, jakie najwyższe sumy mogą być wpłacane bez uprzedniego wypowiedzenia. Decyzje rady w tym względzie winny być wywieszone w lokalu kasy i nie mogą obowiązywać przed upływem 14 dni od wywieszenia.

Zarząd może wypłacić wkład bez wypowiedzenia i ponad najwyższą sumę określoną przez Radę, względnie przed terminem umówionym, przyczem ma prawo odpowiednio zbonifikować dla Kasy procenty.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p.

Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa kasa przy najbliższym przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy, tylko za poprzedniem nadesłaniem kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy względnie osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczką ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej, tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia. Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłaceniu całego kapitału wraz z % % kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikający z książeczki oszczędnościowej uzależniono od pewnych określonych warunków, to kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenia.

Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalnem, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek warunkowanych zastrzeżeniami, dokonywana być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenie można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach i ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywany pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest zarząd kasy podać do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez radę kasy % od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda-wypłaca się corocznie z upływem roku. Bieg procentów rozpoczyna się od pierwszego dnia poprzedniego następującego po dniu wpłaty i liczy się od dnia poprzedniego, poprzedzającego dzień wypłaty. Miesiąc liczy się za dni 30. Oprocentowuje się tylko pełne złote, ułamków grosza nie uwzględnia się przy obliczaniu i wypłacaniu procentów.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu, lub też od zgłoszonych zastrzeżeń, albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu. Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia, w drodze premji lub rozlosowania nagród, pewnych kategorji książeczek, które rada kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalony stopy procentowej od wkładów, jakoteż warunki ewentualnych premji i rozlosowywania nagród, kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń kasy (§ 2› statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez kasę wierzytelności wynikający z książeczki oszczędnościowej może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji tylko za jej przedstawieniem. Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe kasy, rządzącej się statutem niniejszem, posiadają charakter funduszów ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe, względnie komunalne władze, urzędy i zakłady, jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów, oraz jako zabezpieczenie pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, względnie komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie kasy; duplikat książeczki może jednak być wydany po upływie sześciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie, bezpośrednio w zakładzie głównym kasy lub jej oddziale względnie zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie kasy.

Wydanie duplikatu, oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie 6 miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność kasy tylko do rąk osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z kasy wkładów oszczędnościowych jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów—następuje z upływem lat 30 od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty, względnie od dnia dopisania po raz ostatni przez kasę procentów na książeczce oszczędnościowej. Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą względnie dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem, wypowiedzenia nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem wrawa do rozporządzenia wkładem, względnie przed upływem terminu określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności, przez wspomnianą osobę. Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podana będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej, w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzenia odnośnemi wierzytelnościami mogą żądać wypłaty tych wierzytelności względnie prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności. Wypowiadanie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publiczej w

sposób przewidziany dla ogłoszeń kasy (§ 23 Statutu niniejsz.) Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom ustalonym przez właściwe organa kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem. Od wkładów wypowiedzianych kasa z upływem terminu wypowiedzenia niema obowiązku płacić lub doliczać procenty.

Wypowiedzenie wkładów oraz obniżenie procentów o ile nie zostało szczególnie dla jakiegoś wkładu umówione, nie może nastąpić w terminie wcześniejszym, jak od dnia 14-go po dniu ogłoszenia.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1) nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje banku polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem pupilarnem, obligacje związków komunalnych i kom. instytucyj kredytowych, tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały akcje wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych

2) udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie I, najwyżej do wysokości 3/4 ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych.

3) udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzieniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką kasy przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4) nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 3-im,

5) udzielać na cele budowlane w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji-kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6) udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1930 r. (Dz. U R.P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt otwarty spółdzielni przez kasę;

7) udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjma solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej dwie osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8) dyskontować, weksle zaopatrzone conajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9) dyskontować nie wcześniej jednak jak na sześć miesięcy, przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne Kasy Oszczędnościowe, a mianowicie: przez bank gospodarstwa krajowego, państwowy bank rolny, pocztową kasę oszczędności, polski bank komunalny w Warszawie, komunalny bank kredytowy w Poznaniu, wszelkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe, wymienione w punkcie 1-ym niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1-ym papierów procentowych;

10) umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem wolną gotówkę;

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w w państwowych i komunalnych instytucjach kredytoych tudzież w banku polskim;

b) w asygnatach kasowych banku gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy Pocztowej kasie oszczedności, w banku gospodarstwa krajowego, państwowym banku rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem.

12) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych, zakup obligacji tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki nieruchomości obciążonej pożyczką udzieloną przez kasę w myśl punktu 3-go § 46 statutu niniejszego, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym zakładzie ubezpieczeń wzajemnych w Warszawie, lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki mieścić się powinna cała w wolnej od długów części pierwszych 3/4 części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się

cała w wolnej od długów części pierwszych $^2/_3$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynku czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielania pożyczki należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej.

Szacunku dokonać może kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Uiszczanie premji ubezpieczonych przyjmuje Kasa na siebie za odpowiedniem odszkodowaniem.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać względnie umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub w papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 zł. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe kasy, o ile nie są umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości, względnie nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w kasie.

Członków zarządu kasy niewolno bez zezwolenia rady kasy przyjmować jako poręczycieli

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może kasa po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1) udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10% nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie pożyczki;

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych:

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom)

2) umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych przez kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze kasy mogą być używane w sposób przewidziany w paragrafie niniejszym w punkcie 12-ym § 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały rady kasy za pozwoleniem władzy nadzorczej, może ona również na podstawie uchwały rady kasy nabywać realności, celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów kasy;

Wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości obciążone pożyczką kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1) redyskontować posiadane w swoich portfelach weksle w Państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w banku polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu;

2) przyjmować za opłatą jako depozyty na przechowanie dokumentów tudzież wartościowe przedmioty i papiery przyczem kasa nie ponosi odpowiedzialności za realizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów;

3) podejmować się kupna i sprzedaży państwowych tudzież innych, notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej, papierów wartościowych oraz zarządzanie niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4) załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych i t. p. dokumentów.

Na podstawie osobnego pozwolenia Ministra Skarbu, udzielonego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, rządząca się statutem niniejszym kasa uprawniona jest do dokonywania nadto następujących czynności bankowych:

a) zaciągać pożyczki,
b) udzielać gwarancji,
c) udzielać kredytu producentom pod zastaw towarów wyprodukowanych, a nie podlegających łatwemu zepsuciu, ubezpieczonych od ognia i zdeponowanych w publicznych składach towarowych,
d) udzielać kredytu w rachunku bieżącym,
e) prowadzić komisowo z wykluczeniem wszelkiego własnego ryzyka, sprzedaż towarów, przekazanych kasie przez banki państwowe,
f) kupować i sprzedawać monety złote na własny rachunek, oraz przeprowadzać czynności dewizowe w ograniczeniu do zleceń własnych wkładców i własnego związku poręczającego i na ich rachunek, przy pełnem zabezpieczeniu pokrycia.

Udzielanie gwarancji i kredytów w rachunku bieżący winno być zabezpieczone w sposób przewidziany dla bezpieczeństwa funduszów kasy artykułów 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17.IV-27 r. (Dz. Ust. Nr. 38, poz. 339).

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, kasa uprawniona jest przedsiębrać następujące czynności:
a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą sejmiku powiatowego własne realności,
b) sprzedawać i lombardować własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami wynikającemi z obowiązku posiadania względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) w polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych § 48 statutu niniejszego),
c) prowadzić czynności zastępcze lub agentury banku polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych,
d) wynajmować schowki w swym skarbcu, względnie w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez radę kasy ustalonych,
e) otwierać rachunki bieżące i czekowe przekazowe i korespondencyjne (kontokorenowe)
f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze w granicach posiadanych przez klijenta w kasie funduszów, oraz w granicach funduszów, posiadanych przez kasę w tych instytucjach.

IV. SZCZEGÓLNE UPRAWNIENIA KASY

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym kasa, jako komunalna kasa oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. Nr. 38, poz 339) wolna:

1) od państwowych podatków: dochodowego od darowizn i przemysłowego (zasadniczego) i od obrotu,

2) od dodatków komunalnych do powyższych podatków,

3) od opłat stemplowych od podań wnoszonych tak przez kasę, jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty zł. 5000 (§ 52 rozporz. Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministerstwa Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma stwierdzające otrzymanie pożyczki od kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacia stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego. Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nie notowane po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez kasę, jako zastaw udzielonych pożyczek mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacji tudzież z podaniem sum wierzytelności, zastawem zabezpieczonych.

V. LIKWIDACJA KASY.

§ 56.

Likwidacja kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w przypadkach określonych w ustępie 3-im art. 30 wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności. Rozporządzenie władzy zarządzające lub zatwier. likwidację kasy jako też wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Nowogródku w dzienniku wojewódz-

kim oraz w czasopiśmie związku rewizyjnego do którego Kasa należy.

Ustalony plan likwidacji kasy powinien być ogłoszony w sposób, przewidziany dla ogłoszenia statutu kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w 2 tygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie 6-ciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorca.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6 m-cy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożona być powinna na lat 30 do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli.

Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji, oraz kapitału zakładowego przyznanego kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie kasy oraz jej ewentualnych oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. WŁADZE NADZORCZE.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad kasą rządzącą się statutem niniejszym jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-ej Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych wydział wojewódzki a w instancji II-ej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu kasy, w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków rady kasy zarządu kasy i komisji rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby, komisarza na koszt kasy lub związku poręczającego dla zarządu kasy do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki rady i zarządu kasy.

VII. PRZEPISY KOŃCOWE

§ 59

Statut niniejszy wchodzi w życie po zatwierdzeniu go przez władzę nadzorczą i ogłoszeniu w nowogródzkim dzienniku wojewódzkim.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej i ogłoszeniu w wyżej wymienionym dzienniku.

WOJEWODA NOWOGRÓDZKI

L. dz. S.M. 347 21

Nowogródek, dnia 9 września 1930 r.

DECYZJA.

Na podstawie § 58 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 424) zgodnie z uchwałą wydziału wojewódzkiego z dnia 25 lipca 1930 r. postanawiam—zatwierdzić statut komunalnej kasy oszczędności pow. szczuczyńskiego w Szczuczynie — uchwalony przez sejmik szczuczyński w dniu 19 lutego 1930 r.

Wojewoda: w z. *Fr. Godlewski*, Wicewojewoda.

Dział nieurzędowy.

Sprostowanie ogłoszenia.

Ogłoszenie o zagubieniu przez Jana Stankiewicza (rocz. 1900) książeczki wojskowej, ogłoszone w Nr. 29 Nowogródzkiego Dziennika Wojewódzkiego z r. 1930 prostuje się w ten sposób, że książeczkę wojskową zagubił nie Jan Stankiewicz, lecz Michał Stankiewicz.

Redakcja i Administracja: Nowogródek, Urząd Wojewódzki pokój Nr 42. (Nr telef. 59)

Prenumerata roczna Dziennika Wojewódzkiego za 1 egz. 12 złotych.
Cena szpalty 10 zł. Mniejsze obwieszczenia urzędowe po 20 gr. za wiersz. Ogłoszenia o powstałych stowarzyszeniach—5 zł.
Ogłoszenia o zagubionych dokumentach 2 zł. 50 gr.
Cena N-ru 1 zł.

Tłoczono z polecenia Wojewody Nowogródzkiego w Drukarni Wydziału Powiatowego w Nowogródku.